

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2025/357

İTİRAZ EDENLER : **1- (DAVACI)** : Genel Sağlık ve Sosyal Hizmet Kolu Kamu Çalışanları Sendikası

VEKİLİ : Av. Mehmet Öget

UETS Kodu: 16922-29579-36890 (E-Tebliğat)

2- (DAVALI) : Sağlık Bakanlığı

UETS Kodu: 35756-76579-89740 (E-Tebliğat)

VEKİLİ : Hukuk Müşaviri Tülay Yalçın İnci

İSTEMİN KONUSU : Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin (Yönetmelik) -27/11/2024 tarih ve 32735 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile değişik;

a- 16. maddesinin 2. fıkrasının (c) bendinde yer alan "üç ay" ibaresinin,

b- 16. maddesinin 2. fıkrasının (g) bendinde yer alan "PDC'de boşluk bulunması halinde" ibaresi ile "ilk kez ve en az lisans düzeyinde veya hazırlık sınıfı hariç en az beş yıl ve üstü lisans düzeyinde" ibaresinin,

c- 16. maddesinin 4. fıkrasında yer alan "fiilen göreve başladıktan sonra" ibaresinin,

ç- 20. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinin (eksik düzenleme nedeniyle),

d- 20. maddesinin 5. fıkrasında yer alan "iki yıldır" ibaresinin ve anılan fıkradaki eksik düzenlemenin,

e- 26. maddesinin -değiştirilmesine ilişkin hükme yönelik-,

f- 30. maddesinin 2. fıkrasında yer alan "iki yıl" ibaresinin,

g- 30. maddesinin 6. fıkrasında yer alan "fiilen en az bir yıl görev yapmış olması şarttır." ibaresinin iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılan davada, Danıştay İkinci Dairesince verilen, Yönetmeliğin 16. maddesinin 4. fıkrasında yer alan "fiilen göreve başladıktan sonra" ibaresinin yürütmesinin durdurulmasına, diğer dava konusu düzenlemeler yönünden yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin 27/05/2025 tarih ve E:2025/728 sayılı kararın, yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin kısmına davacı, yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne ilişkin kısmına ise davalı idare itiraz etmektedir.

İTİRAZ EDENLERİN İDDİALARI :

Davacı tarafından; Yönetmeliğin 16. maddesinin 2. fıkrasının (c) bendindeki boşanma sonrası atama talebi süresini bir yıldan "üç ay" ibaresine indirilmesi ile sağlık çalışanları aleyhine mağduriyet oluşturulduğu, aynı maddenin (g) bendine eklenen "PDC'de boşluk bulunması hâlinde" ve "ilk kez ve en az lisans düzeyinde veya hazırlık sınıfı hariç en az beş yıl ve üstü lisans düzeyinde" ibarelerinin Anayasa'nın 42. maddesinde düzenlenen Eğitim ve Öğrenim Hakkı ve Ödevine aykırılık teşkil ettiği; değişiklik yapan Yönetmeliğin 12. maddesinin 1. fıkrasındaki eksik düzenleme nedeniyle, asıl Yönetmeliğin 20. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinin son cümlesinde yer alan üst hizmet bölgelerinden alt hizmet bölgelerine atama taleplerinde şart aranmamasına dair düzenlemenin hukuka aykırı bir şekilde mülga duruma geldiği, yine 12. madde ile asıl

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2025/357

Yönetmeliğin 20. maddesinin 5. fıkrasının değiştirilmesi sonucunda "Kendi adına çalışanlardan borçlarını yapılandıranlar" ibaresinin Yönetmelik içeriğinden haksız ve hukuka aykırı şekilde çıkarıldığı, 20. maddenin 5. fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan ve eş durumu atamalarında işyerinin faaliyette olma süresine dair getirilen "iki yıldır" ibaresinin hukuka ve yasaya aykırı olduğu; değişiklik yapan Yönetmeliğin 16. maddesi ile asıl Yönetmeliğin "Üst Hizmet Bölgelerinden Alt Hizmet Bölgelerine ve Bölge İçi Atama" başlıklı 26. maddesinin tamamen mülga duruma gelmesine sebebiyet verilerek sağlık çalışanlarının alt hizmet bölgelerine atanma hakkının haksız ve hukuka aykırı bir şekilde ellerinden alındığı; Yönetmeliğin 30. maddesinin 2. fıkrasında, atama kararlarını iptal ettirenlerin atama talebinde bulunamayacakları sürenin bir yıldan "iki yıl"a çıkarılmasının sağlık çalışanları aleyhine bir düzenleme olduğu ve 30. maddeye eklenen 6. fıkradaki sağlık ve can güvenliği mazereti hariç diğer mazerete dayalı nakil taleplerinde bulunduğu yerde "fiilen en az bir yıl görev yapmış olması şarttır" ibaresinin getirilmesinin mağduriyetlere yol açacağı,

Davalı idare tarafından; Davalı idare tarafından, Daire kararının, Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin 16. maddesinin 4. fıkrasında yer alan "fiilen göreve başladıktan sonra" ibaresinin yürütülmesinin durdurulmasına ilişkin kısmının kanuni şartlar bakımından hukuka aykırı olduğu ve kaldırılması gerektiği, söz konusu düzenlemenin, uygulamada yaşanan tereddütlerin giderilmesi ve hangi zamanın esas alınacağına ilişkin belirsizliğin ortadan kaldırılması maksadıyla yapıldığı, personelin Devlet hizmeti yükümlüsü olarak atanması ile Devlet hizmeti yükümlüsü olarak fiilen göreve başlamasının farklı hukuki durumlara karşılık geldiği, bu nedenlerle dava konusu düzenlemede hukuka aykırı veya iptalini gerektirir bir yön bulunmadığı ve 2577 sayılı Kanun'un 27. maddesinde öngörülen "açıkça hukuka aykırılık" ve "telafisi güç veya imkansız zarar doğacak olması" şartlarının birlikte gerçekleşmemiş olması sebebiyle hukuka aykırı gerekçelerle verilen yürütmenin durdurulması kararının kaldırılması gerektiği ileri sürülmektedir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ERCÜMEND ERGÜN'ÜN DÜŞÜNCESİ : Davalı idare itirazının reddi; davacı itirazının ise, Yönetmeliğin 16. maddesinin 2. fıkrasının (c) bendinde yer alan "üç ay" ibaresi yönünden kabulü, kalan diğer kısımlarının reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE :

MADDİ OLAY :

26/03/2013 tarih ve 28599 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin, 27/11/2024 tarih ve 32735 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde Değişiklik

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2025/357

Yapılmasına Dair Yönetmelik ile birçok maddesinde değişiklik yapılmıştır.

Davacı Sendika, anılan Yönetmelik değişikliğine yönelik olarak, "istemin konusu" bölümünde belirtilen muhtelif düzenlemelerin iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle itirazen incelenen davayı açmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT:

A. 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu:

Madde 27: "2. (Değişik: 2/7/2012-6352/57 md.) Danıştay veya idari mahkemeler, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda, davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma süresi geçtikten sonra gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilirler.... Yürütmenin durdurulması kararlarında idari işlemin hangi gerekçelerle hukuka açıkça aykırı olduğu ve işlemin uygulanması halinde doğacak telafisi güç veya imkânsız zararların neler olduğunun belirtilmesi zorunludur. ..."

B. 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu:

Madde 72: "Kurumlarda yer değiştirme suretiyle atanmalar; hizmetlerin gereklerine, özelliklerine, Türkiye'nin ekonomik, sosyal, kültürel ve ulaşım şartları yönünden benzerlik ve yakınlık gösteren iller gruplandırılarak tespit edilen bölgeler arasında adil ve dengeli bir sistem içinde yapılır. (Değişik: 29/11/1984 – KHK-243/13 md.) Memurların atanamayacakları yerler ve bu yerlerdeki görevler ile kurumların özellik arz eden görevlerine atanabilmeleri için hangi kademelerde ne kadar hizmet etmeleri gerektiği ve yer değiştirme ile ilgili atama esasları Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir. Kurumlar atamaya tabi olacak personeli için bu yönetmelik esaslarına göre Devlet Personel Başkanlığının görüşünü almak suretiyle bir personel ve atama planı hazırlar."

Madde 76: "Kurumlar, görev ve unvan eşitliği gözetmeden kazanılmış hak aylık dereceleriyle memurları bulundukları kadro derecesine eşit veya 68 inci maddedeki esaslar çerçevesinde daha üst, kurum içinde aynı veya başka yerlerdeki diğer kadrolara naklen atayabilirler."

C. Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelik (Genel Yönetmelik):

Madde 12: "Sağlık, aile birliği ve can güvenliği mazeretlerinin belgelendirilmesi halinde, hizmet bölgelerindeki ve/veya hizmet alanlarındaki zorunlu çalışma süreleri tamamlanmadan memurun isteği üzerine yer değiştirme suretiyle ataması yapılabilir."

Madde 14 – "(Değişik: 30/6/2014-2014/6578 K.) Aile birliği mazeretine dayanarak yer değişikliği memurun;

a) Kamu personeli olan eşinin, kurum içi yer değiştirme suretiyle atanma imkânının olmaması veya mevzuatı uyarınca eşin zorunlu yer değiştirmeye tabi tutulan bir görevde bulunması durumunda bu kapsamdaki eşin bulunduğu yere,

b) Eşlerin her ikisinin de aynı kurumda çalışıyor olması halinde, kurumun daha fazla hizmet ihtiyacı duyduğu yere,

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2025/357

c) Eşlerin farklı kurumda çalışıyor olması halinde kurumlar arasında gerekli koordinasyon sağlanmak suretiyle her iki kurumun da öncelikli hizmet ihtiyacının bulunduğu yere,

d) Kamu personeli olmayan eşinin, talep edilen yerde başvuru tarihi itibarıyla son iki yıl içinde 360 gün sosyal güvenlik primi ödemek suretiyle kendi adına veya bir hizmet akdi ile işverene bağlı olarak çalışmış ve halen çalışıyor olması halinde bu durumda olan eşin bulunduğu yere,

e) Milletvekili, belediye başkanı, muhtar veya noter olan eşlerinin bulunduğu yere, atanması suretiyle yapılabilir.

Aile birliği mazeretine dayanarak yer değiştirme isteğinde bulunan memur, eşinin kamu kurum ve kuruluşlarında kamu personeli olarak çalıştığına veya atanmayı talep ettiği yerde eşinin başvuru tarihi itibarıyla son iki yıl içinde 360 gün sosyal güvenlik primi ödemek suretiyle kendi adına veya bir hizmet akdi ile işverene bağlı olarak halen çalıştığına ya da birinci fıkranın (e) bendinde sayılan görevlerde bulunduğuna ilişkin belgeyi kurumuna ibraz etmekle yükümlüdür. Ayrıca yer değiştirme başvurusuna, evlilik durumunu kanıtlayan belgenin de eklenmesi gerekir.

(Ek fıkra: 8/8/2016-2016/9097 K.) Genel sağlık bakımından önemi haiz sağlık personeli hakkında özel yönetmelikte düzenleme yapılması kaydıyla birinci fıkranın (d) bendine ilişkin farklı usul ve esaslar belirlenebilir."

Ç. Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği (Yönetmelik):

Madde 16: (Değişik:RG-04/04/2015-29316, dava konusu değişiklikten önceki hâli) "(2) Standardın uygun olması kaydıyla bu Yönetmeliğin puan, süre ve dönem ile ilgili hükümlerine bağlı kalmaksızın; ... c) Eşinden boşanması halinde anne, baba, kardeş veya reşit çocuklarının ikamet ettiği ile veya D ve C hizmet grubu illerden birine ya da halen görev yaptığı hizmet bölgesi ve grubu esas alınarak 26 ncı maddenin birinci fıkrasına göre boşanma tarihinden itibaren bir yıl içerisinde, ... bir defaya mahsus olmak üzere atanabilir.

Madde 16: (Değişik:RG-27/11/2024-32735, dava konusu hâli) "(2) Standardın uygun olması kaydıyla bu Yönetmeliğin puan, süre ve dönem ile ilgili hükümlerine bağlı kalmaksızın; ... c) Personelin görev yapılan yere atandıktan sonra eşinden boşanması halinde anne, baba, kardeş veya reşit çocuklarının ikamet ettiği ile veya D ve E hizmet grubu illerden birine **boşanma tarihinden itibaren üç ay içerisinde**, ... bir defaya mahsus olmak üzere atanabilir."

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Davacı tarafın itirazları yönünden:

26/03/2013 tarih ve 28599 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin -27/11/2024 tarih ve 32735 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değişik- 16. maddesinin 2. fıkrasının (c) bendinde yer alan "üç ay" ibaresi yönünden;

Anayasa'nın 124. maddesi uyarınca, idareler kanunların uygulanmasını sağlamak üzere yönetmelikler çıkarabilirler. İdareler bu düzenleme yetkisini kullanırken, kamu yararı ve hizmet gereklerine uygun hareket etmesi, idarenin tüm işlemlerinin hukuka bağlı olması (idarenin hukukiliği) ilkesinin bir gereğidir.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2025/357

Davalı İdare, sağlık hizmetlerinin etkin ve verimli yürütülmesi amacıyla personelinin yer değiştirmesine ilişkin usul ve esasları düzenleme yetkisine sahiptir. Bu kapsamda, Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin 16. maddesinin 2. fıkrasının (c) bendinde, boşanma mazeretiyle atama talebinde bulunma süresini, önceki düzenlemede belirlenen bir yıldan, üç aya düşürmüştür.

İdarelerin, yasal düzenlemelerle kendilerine tanınan takdir yetkisi kapsamında düzenlemelerinde değişiklik yapabilmesi mümkündür. İdarenin diğer işlemleri gibi takdire dayalı düzenleyici işlemlerinin de 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesi uyarınca, yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden yargısal denetime tabi tutulacağı hususunda duraksama bulunmamaktadır.

Uyuşmazlık konusu düzenlemede, boşanma gibi personel açısından hassas bir mazerete dayalı atama hakkının kullanım süresinin bir **yıldan** üç aya indirilmesi, personelin bu hakkı kullanma imkânını önemli ölçüde kısıtlamaktadır. Düzenleyici işlemin sebep unsurunun hukuka uygun sayılabilmesi için, idarenin bu süre değişikliğine gitme gerekliliğine yönelik hukuka uygun bir açıklama getirmesi ve bunun kamu hizmetinin gerekleriyle uyumlu olduğunu göstermesi gerekmektedir.

Davalı İdare, savunmalarında genel olarak sağlık hizmetlerinin ertelenemez ve ikame edilemez niteliğine ve personel planlamasının daha dengeli yapılabilmesi gereğine atıf yapmış olmakla birlikte; atanma talebi süresinin neden bir yıldan üç aya indirildiğine dair, bu süre değişikliğini zorunlu kılan somut bir kamu yararı veya hizmet gerekçesi göstermemiş, hukuka uygun bir sebep ortaya koymamıştır. İdarenin, bu süre kısıtlamasının hizmet gerekleri açısından ne gibi bir zorunluluğa dayandığını ve üç aylık sürenin bu gerekliliği sağlamak için neden gerekli olduğunu somut olarak açıklayamaması karşısında, Yönetmeliğin 16. maddesinin 2. fıkrasının (c) bendinde yer alan "üç ay" ibaresinin sebep unsuru yönünden hukuka aykırı olduğu sonucuna varılmıştır.

Dairece yürütmenin durdurulması istemi reddedilen dava konusu diğer düzenlemelere yönelik davacı itirazları yönünden;

İtiraz edilen kararla ilgili dosyanın incelenmesi sonucunda; davacı tarafından ileri sürülen nedenler, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde öngörülen koşullar dikkate alınarak verilen yürütmenin durdurulması isteminin reddi kararının dava konusu diğer düzenlemelere yönelik kısmının kaldırılmasını gerektirecek nitelikte bulunmamıştır.

Davalı idarenin itirazı yönünden:

Yönetmeliğin 16. maddesinin 4. fıkrasında yer alan "fiilen göreve başladıktan sonra" ibaresinin yürütmesinin durdurulması kararına karşı davalı idarenin ileri sürdüğü itirazın incelenmesinden; anılan düzenleme hakkında 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde öngörülen ve yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için gerekli olan koşulların gerçekleşmiş olduğu dikkate alınarak yürütmenin durdurulması kararının verilmiş olduğu anlaşılmış olup, davalı idarece öne sürülen hususlar, kararın bu kısmının kaldırılmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davalı idarenin İTİRAZININ REDDİNE;

2. Davacının İTİRAZININ KISMEN KABULÜNE,

3. Danıştay İkinci Dairesince verilen 27/05/2025 tarih ve E:2025/728 sayılı kararın, Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin -27/11/2024 tarih ve 32735 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değiştirilen- 16. maddesinin 2. fıkrasının (c) bendinde yer alan "üç ay" ibaresine yönelik yürütmesinin durdurulması isteminin reddine ilişkin kısmının kaldırılmasına,

4. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen şartların birlikte gerçekleştiği anlaşıldığından, Yönetmeliğin -27/11/2024 tarih ve 32735 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değiştirilen- 16. maddesinin 2. fıkrasının (c) bendinde yer alan "üç ay" ibaresinin YÜRÜTÜLMESİNİN DURDURULMASINA,

5. Davacının, Danıştay İkinci Dairesi kararının yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin diğer kısımlarına yönelik İTİRAZININ REDDİNE,

6. 05/11/2025 tarihinde, Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin değişik 16. maddesinin 2. fıkrasının (c) bendinde yer alan "üç ay" ibaresi yönünden esasta ve gerekçede, Yönetmeliğin 20. maddesinin değişik 5. fıkrasındaki eksik düzenleme yönünden esasta oyçokluğu ile; itiraz konusu diğer düzenlemeler yönünden oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Hasan
GÜZELER

Üye
Ali
KAZAN

Üye
Bilal
ÇALIŞKAN

Üye
Hasan
ODABAŞI

Üye
Doç. Dr. Gürsel
ÖZKAN

Üye
Mürteza
GÜLER

Üye
Ali
ÜRKER
(XXX)

Üye
Fatih
TERZİ
(X)

Üye
Recep
KILIÇ
(X)

Üye
Ömer
CİVRİ
(XX)

Üye
Sami
KARATEKİN
(XX)

Üye
Hamdi
ŞENLER

Üye
Burakhan
MELİKOĞLU
(X)

GEREKÇEDE KARŞI OY

X- 26/03/2013 tarih ve 28599 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin -27/11/2024 tarih ve 32735 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değişik- 16. maddesinin 2. fıkrasının (c) bendinde yer alan "üç ay" ibaresi yönünden;

Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen Hukuk Devleti ilkesinin ön koşullarından biri, kişilerin hukuki güvenliğinin sağlanmasını amaçlayan hukuk güvenliği ilkesidir. Hukuk güvenliği, hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin devlete güven duyabilmesini ve devletin de bu güveni zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerektirir.

İdarenin bir taahhüdü, uzun süren bir uygulaması veya yürürlükteki mevzuata güvenerek bireylerin lehlerine olan bir sonuca ulaşmayı ümit etmelerine haklı beklenti denilmektedir. İdarenin bu takdir yetkisini kullanırken, kazanılmış haklara ve haklı beklentilere riayet ilkelerine uygun hareket etmesi gerekir.

27/11/2024 tarihinde yürürlüğe giren yeni Yönetmelik, tayin talep etme süresini 1 yıldan 3 aya düşürmüş, ancak bu düzenleme yapılırken, eski Yönetmelik döneminde tayin talep etme hakkını elde etmiş bulunan kişilerin bu haklarının korunması yönünde bir geçiş hükmü öngörülmemiştir.

Danıştay içtihatlarına göre, idareler düzenlemeleri değiştirirken, ilgililerin haklı beklentilerini göz ardı etmemeli ve kazanılmış hakları ile beklentilerini koruyan geçiş hükümlerine yer vermelidir. Aksi takdirde bu durum, eksik düzenleme teşkil eder ve hukuka aykırıdır. Yeni düzene sarsıntısız ve hakkaniyete uygun geçişin sağlanması da düzen koyuculuğun bir gereğidir.

Bu durumda, 27/11/2024 tarihinde yayımlanan yeni Yönetmeliğin, dava konusu edilen hüküm ile değişiklik yapılan alana yönelik olarak önceki Yönetmeliğe göre tayin talep etme hakkı bulunan personelin haklı beklentilerini koruyacak bir geçiş hükmü içermemesi nedeniyle dava konusu düzenlemede hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Dava konusu düzenleyici işlemin, hukuka aykırılığının saptanmasına rağmen icrailiklerinin devam etmesi, tüm işlem ve eylemlerinin hukuka uygun olduğu karinesine dayanan hukuk devleti ilkesine aykırı bir durum oluşturacak, ilgililer nezdinde güven zedelenmesine yol açacak ve dava sonunda verilmesi olası iptal kararına rağmen, işlem den önceki hâlin iadesi bakımından telafisi güç zarara neden olacaktır.

Açıklanan nedenlerle, Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin değişik 16. maddesinin 2. fıkrasının (c) bendinde yer alan "üç ay" ibaresi yönünden, yürütmenin durdurulması kararı verilebilmesi için 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde öngörülen koşulların bakılan uyuşmazlıkta gerçekleştiği anlaşıldığından, anılan ibareye yönelik yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin Daire kararına yapılan itirazın kabulü ile bu ibarenin yürütülmesinin durdurulmasına karar verilmesi gerektiği oyuyla, karara gerekçe yönünden katılmıyoruz.

Üye
Fatih
TERZİ

Üye
Recep
KILIÇ

Üye
Burakhan
MELİKOĞLU

KARŞI OY

XX- Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin -27/11/2024 tarih ve 32735 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değişik- 16. maddesinin 2. fıkrasının (c) bendinde yer alan "üç ay" ibaresi yönünden yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde öngörülen koşulların bakılan uyuşmazlıkta gerçekleşmediği anlaşıldığından, anılan ibare yönünden yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin Daire kararına yapılan itirazın reddi gerektiği oyuyla, karara karşıyız.

Üye
Ömer
CİVRİ

Üye
Sami
KARATEKİN

KARŞI OY

XXX- 26/03/2013 tarih ve 28599 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin -27/11/2024 tarih ve 32735 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değişik- 20. maddesinin 5. fıkrasında "*kendi adına çalışanlardan borçlarını yapılandıranlar*" ibaresine yer verilmemesine yönelik eksik düzenleme yönünden;

Dava konusu değişiklik öncesinde, Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin 20. maddesinin 5. fıkrası kapsamında, kamu görevlisi olmayan eşi kendi adına çalışan ve borçlarını yapılandıran personel, eş durumu mazeretine bağlı yer değişikliği talebinde bulunma hakkına sahipken, yeni düzenleme ile, bu atama talebinde bulunabilme hakkı açısından kritik öneme sahip olan "Kendi adına çalışanlardan borçlarını yapılandıranlar" ibaresi Yönetmelik metninden çıkarılmıştır.

Davalı İdare, savunmasında, atama için esas olanın 720 gün sosyal güvenlik primi ödenmiş olması olduğunu ve borcun yapılandırılmış olmasının hukuki öneminin kalmadığını ileri sürmüştür. Ancak bu yaklaşım, yapılandırma yoluyla prim gün sayısını tamamlamış olan çalışanların karşılaşacağı pratik ve hukuki engelleri göz ardı etmektedir.

Eş durumu atama taleplerinde, kamu görevlisi olmayan eşin son dört yıl içinde 720 gün sosyal güvenlik primi ödemek suretiyle **çalışmış** olduğunu **belgelendirmesi** şartı aranmaktadır. Uygulamada, kendi adına çalışanlar (4/b'li veya eski adıyla Bağ-Kur'lu) yönünden, borç yapılandırması geriye dönük prim borçlarının ödenmesini sağlamaktadır. Bu durumdaki personelin eşleri, Sosyal Güvenlik Kurumu'dan (SGK), prim yapılandırması ile ihya edilen bu günlerin "fiilen çalışılmış gün" olduğunu gösteren ve Yönetmeliğin aradığı belgeyi edinme olanağından -prim borçlarını ödeyene kadar- mahrum kalmaktadır.

Söz konusu ibarenin Yönetmelik metninden çıkarılması, dolaylı olarak, 4/b statüsünde çalışıyor olmakla birlikte borç yapılandırması yaparak hizmet süresini tamamlamış olan eşlerin sigortalı çalışma günlerini belgeleyememeleri sonucunu doğurmakta, bu suretle fiilen prim gün sayısını tamamlamış personeli eş durumu atama hakkından mahrum bırakmaktadır. Bu husus, personelin söz konusu hakkı kullanmasını ağırlaştıran, haksız ve hukuka aykırı bir durum oluşturacaktır.

Anayasa'nın 41. maddesi uyarınca Devlet, ailenin huzur ve refahı ile korunması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. Devlet memurlarının naklen atamalarında eş durumunun gözetilmesi, Anayasa ile teminat altına alınan aile birliğinin korunması ilkesinin bir gereğidir. İdarenin tüm tasarruflarında olduğu gibi, yer değiştirme işlemlerinde de kamu hizmetinin etkin, verimli ve sağlıklı biçimde yürütülmesi zorunluluğu ile aile birliğinin korunması arasında hassas bir denge kurulmalıdır.

Dava konusu düzenleme, eşi kendi adına çalışan ve borç yapılandıran personelin, SGK mevzuatından kaynaklanan belgelendirme zorlukları nedeniyle aile birliği mazeretini kullanamaması, idarenin kamu hizmetinin sürekliliğini sağlama gerekçesini aşan, ölçüsüz bir sınırlama getirmektedir.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2025/357

Dava konusu düzenlemede önceki yönetmelikte yer alan ibareye yer verilmemesi, önceki ibarenin sağladığı hakkı koruyacak bir geçiş düzenlenmesinin de öngörülmemesi ve uygulamanın bu hâliyle devam etmesi, eşleri bu durumda olan sağlık çalışanları yönünden telafisi güç veya imkânsız zararlara yol açacaktır.

Açıklanan nedenlerle, Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin -27/11/2024 tarih ve 32735 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değişik- 20. maddesinin 5. fıkrasında "*kendi adına çalışanlardan borçlarını yapılandıranlar*" ibaresine yer verilmemesi ve önceki ibarenin sağladığı hakkı koruyacak bir geçiş düzenlemesi de öngörülmemesi yönünden yürütmenin durdurulması kararı verilebilmesi için 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde öngörülen koşulların bakılan uyuşmazlıkta gerçekleştiği anlaşıldığından, söz konusu ibare yönünden yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin Daire kararına yapılan itirazın kabulü ile yürütmenin durdurulmasına karar verilmesi gerektiği oyuyla karara katılmıyorum.

Üye
Ali
ÜRKER

